

Kenniskring

Kennis managen in de praktijk

onder leiding van ir. Jan Kingma en drs. ing. Pieter Verhoeven

ngbz

VGN

**VERENIGING
GEHANDICAPTENZORG
NEDERLAND**

Inleiding

In de gehandicaptenzorg wordt hard gewerkt aan verdere professionalisering. Professionaliteit verhoogt immers de kwaliteit van de ondersteuning en daarmee de kwaliteit van bestaan van de cliënten. Werken aan verdere professionalisering betekent onder meer werken aan het meer en beter laten stromen van kennis. Het gaat hierbij om allerlei soorten kennis. Kennis van een door onderzoekers ontwikkelde begeleidingsmethode voor mensen met ernstig probleemgedrag, die op de werkvloer nodig is. Kennis van een vakkundige medewerker in de dagbesteding over hoe de bewoner met niet-aangeboren hersenletsel het beste bejegend kan worden, waar zijn nieuwe collega om verlegen zit. En kennis die de moeder aandraagt bij de woonbegeleidster, over hoe haar dochter het beste bij het opstaan geholpen kan worden.

Wetenschappelijke kennis, praktijkkennis en ervaringskennis zijn allemaal nodig en moeten op het juiste moment op de juiste plek beschikbaar zijn. Steeds meer gehandicaptenzorginstellingen voeren daarom een kennisbeleid. Daarbij ervaren ze behoefte aan enerzijds praktische instrumenten voor kennismanagement en anderzijds aan uitwisseling van kennis met collega's van andere organisaties.

Om aan deze behoefte tegemoet te komen hebben VGN, LKNG en NGBZ in het voorjaar van 2007 een kenniskring opgezet. Deze bestaat uit een reeks activiteiten. De deelnemers hieraan volgden allereerst de masterclass *Kennis managen in de praktijk* van DNV-CIBIT om basiskennis op te doen en dezelfde taal te gaan spreken. Deze masterclass is inmiddels twee maal gegeven. Om de opgedane kennis ook met anderen

te delen is een kennisklapper samengesteld waarin bijdragen van de deelnemers zijn opgenomen. Deze klapper is toegezonden aan alle lidinstellingen van de VGN en kan gedownload worden via www.lkng.nl. Tenslotte is er voorzien in uitwisseling via vervolgbijeenkomsten en via een digitale community op de Kennisportal Gehandicaptenzorg van de VGN. Hiermee wordt begin 2008 van start gegaan.

Doelgroep, doel en activiteiten

De kenniskring is bedoeld voor portefeuillehouders kennisbeleid in de gehandicaptenzorg, d.w.z. bestuurders en directeurs/managers en functionarissen als directiesecretarissen, onderzoekscoördinatoren, kwaliteitscoördinatoren en opleidingsfunctionarissen die actief betrokken zijn bij de uitvoering van het kennisbeleid binnen hun instelling en daarbij een aansturende rol hebben.

De kenniskring heeft tot doel om portefeuillehouders kennisbeleid beter toe te rusten in het managen van kennis binnen de eigen organisatie en tussen organisaties. Dit gebeurt door hun de mogelijkheid te bieden om ervaringen in het vormgeven en uitvoeren van een intern kennisbeleid uit te wisselen en te delen. Ook worden kennis en vaardigheden op het gebied van kennismanagement aangereikt.

In het voorjaar 2008 bieden VGN, LKNG en NGBZ opnieuw de mogelijkheid om:

- Deel te nemen aan een nieuwe editie van de *Masterclass Kennismanagement in de Gehandicaptenzorg* bestaande uit twee volle dagen en vier dagdelen;
- Een bijdrage (in de vorm van een casusbeschrijving) te leveren aan de klapper *Kennis managen in organisaties voor zorg- en dienstverlening aan mensen met een beperking*.
- Deel te nemen aan uitwisseling via bijeenkomsten en via een digitaal platform binnen de kennisportal van de VGN.

Ervaringen deelnemers eerste twee edities

Aan de eerste twee masterclasses is deelgenomen door onder meer een directeur Jeugd en Expertise, hoofden behandeling, diverse (sector)managers, opleidingsfunctionarissen, een beleidsadviseur en een stafmedewerker professionaliteit. Hun werkterrein betrof verschillende cliëntgroepen zoals mensen met epilepsie, mensen met lichamelijke beperkingen, visueel gehandicapten en mensen met verstandelijke beperkingen. Ze waren enthousiast over wat het programma te bieden had voor de eigen praktijk. Onderwerpen waarmee zij aan de slag gingen waren: het opstellen van een startnotitie kennisbeleid of een kennisagenda, het evalueren van een kenniskring, het expliciteren van ervaringskennis, het vormgeven van een kenniscentrum of van een digitale leeromgeving, het verbeteren van concerncommunicatie en het opzetten van zorgprogramma's.

Masterclass kennismanagement in de gehandicaptenzorg

De Masterclass bestaat uit een aantal interactieve sessies waarbij de docenten van DNV-CIBIT met de deelnemers aan de slag gaan. Hierbij staat de eigen praktijksituatie van de deelnemers centraal.

Doel is de deelnemers toe te rusten om kennisbeleid in hun eigen organisaties zelf te ontwikkelen en te implementeren. Daarbij is de ene organisatie al verder in denken en uitvoeren dan de andere, er wordt dus van een heterogene groep deelnemers uitgegaan. U wordt tijdens het traject gestimuleerd de aangereikte methoden en instrumenten toe te passen in uw dagelijkse werkpraktijk en hierbij andere mensen in het werkveld te betrekken. In de opleidingsdagen wordt ruim aandacht besteed aan het toepassen van instrumenten in de dagelijkse praktijk, inclusief de veranderkundige aspecten die daarbij een rol spelen.

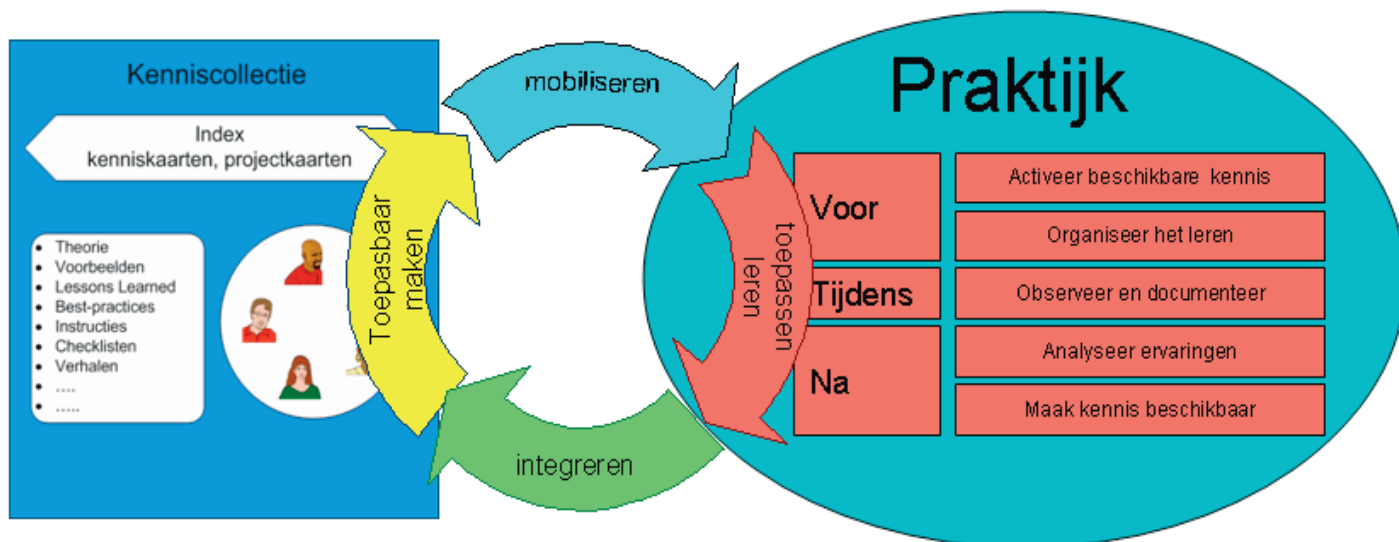
Tijdens het opleidingstraject gaat aandacht uit naar het samenstellen van een kennisagenda voor de toekomst van de kenniskring.

Programma Masterclass

Basismodule van twee dagen 13 en 14 maart 2008

In deze twee dagen krijgen de deelnemers de basiselementen voor succesvol kennismanagement aangereikt. Naast het kennismaken met elkaar wordt het programma van kennismanagement geïntroduceerd. Deelnemers wisselen tevens leervragen met elkaar uit in het kader van hun eigen casus. Een succesvolle aanpak voor kennismanagement wordt gepresenteerd en deelnemers oefenen met de Kennismanagement Navigator. Daarnaast wordt ingegaan op de Kennis- en leerproces.

Figuur 1: Kennis- en leercyclus

Vier aanvullende sessies

3 april, 24 april, 15 mei en 5 juni van 9:00 tot 13:00 uur

De derde bijeenkomst op 3 april staat in het teken van het inrichten van Kennismanagement en het oefenen met de eigen casus in subgroepjes. Daarnaast wordt aandacht besteed aan het oefenen met de Kennis- en leercyclus, zoals bijvoorbeeld het ontwerpen van een kenniscollectie. De vierde bijeenkomst op 24 april richt zich op de kennisstrategie en er wordt weer een stap verder gezet met de eigen casus. In de vijfde sessie op 15 mei staat het thema *motiveren en veranderen* centraal met daarnaast aandacht voor kennisnetwerken. De afsluitende bijeenkomst op 5 juni staat geheel in het teken van de eigen casus. Er wordt teruggeblikt op het geleerde van de voorgaande dagen. De uitwerking van de casus wordt in subgroepen gepresenteerd en besproken. Resultaten en ervaringen worden onderling uitgewisseld. Elke groep wordt begeleid door een van de docenten.

Kenniskaart en eigen casus

Na inschrijving worden de deelnemers gevraagd een kenniskaart in te vullen. Hiermee deelt de deelnemer informatie over zichzelf, zijn/haar organisatie, kennis en ervaring. Een onderdeel van de kenniskaart is een beschrijving van de leervraag uit de eigen situatie. In de eerste sessie wordt direct gewerkt aan het omschrijven van het leerdoel in de vorm van een van de aangereikte kennismanagement-modellen. De kenniskaart is uiteindelijk ook een onderdeel van een kenniskring in wording. De kenniskaart biedt een goede onder-steuning zowel tijdens als na de Masterclass om elkaar en elkaars kennis terug te vinden.

Een rode draad door het programma vormt de eigen casus. Het programma biedt de gelegenheid om steeds vanuit een ander perspectief te werken aan de eigen casus.

In elk onderwijsdag(deel) wordt minimaal een uur besteed aan de eigen casus. Dit vraagt dus naast het bestuderen van literatuur ook voorbereidingstijd voor het uitwerken van opdrachten in het kader van de eigen casus.

Docenten

Docent: ir. Jan Kingma

Als senior adviseur ondersteunt ir. Jan Kingma organisaties bij het vormgeven, voorbereiden en implementeren van kennismanagement. Tot zijn klantenkring behoren naast bedrijven ook onderdelen en directies van verschillende ministeries, onder meer Verkeer & Waterstaat, Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit, Financiën en verschillende ZBO's of NGO's.

Jan Kingma is één van de hoofddocenten van de achtdaagse masterclass kennismanagement die DNV-CIBIT al jaren succesvol organiseert samen met de Baak. Hij is de laatste jaren vooral betrokken geweest bij het structureren van kennisintensieve organisaties, het organiseren en implementeren van kennismanagement initiatieven, met speciale aandacht voor het opzetten en implementeren van interne en externe kennis- en expertisecentra. Hij werkte onder meer voor GGZ-Nijmegen, de Pompestichting en de Inspectie Gezondheidszorg en is betrokken bij de ontvlechting van NIZW. Verder werkt hij voor College Zorg Verzekeringen.

Docent: drs. ing. Pieter Verhoeven

Drs. ing. Pieter Verhoeven is adviseur kennismanagement bij DNV-CIBIT. In zijn rol als adviseur zoekt Pieter Verhoeven het liefst in een open dialoog met opdrachtgever en belanghebbenden naar de toegevoegde waarde van kennismanagement. Ervaring leert dat je organisaties zelf hun kracht in kennismanagement kan laten ervaren. Hij heeft een passie voor bedrijven waarin techniek en mensen samenvloeien en resulteren in duurzaamheid en innovatie. Vanuit zijn ervaring als kennismanager binnen een internationale bouwonderneming ligt zijn kracht in het vertalen van kennismanagement naar de essentie voor de werkvloer tot aan directies.

Kennisklapper

Om een bredere doelgroep deelgenoot te maken van de ervaringen in deze Masterclass en van het toepassen van het geleerde in de praktijk is een kennisklapper ontwikkeld. Als deelnemer aan deze Masterclass wordt u gevraagd een bijdrage te leveren aan deze kennisklapper met behulp van uw ervaringen met kennisinstrumenten in uw werkpraktijk. Deze kennisklapper wordt via www.lkng.nl ter beschikking gesteld aan het werkveld, met als doel om de inzichten en ervaringen actief in het werkveld te verspreiden. De kennisklapper heeft de status van een startdocument en wordt op basis van voortschrijdend inzicht en nieuwe ervaringen gaandeweg de tijd aangevuld.

Bijeenkomsten en digitaal platform

De deelnemers aan de kenniskring krijgen de mogelijkheid om verder te gaan als permanent uitwisselingsplatform kennismanagement gehandicaptensector onder de vlag van NGBZ. Dit platform komt enkele keren per jaar bijeen. De deelnemers kunnen daarnaast lid worden van een digitale community op de kennisportal gehandicaptenzorg.

Praktische informatie

Locatie

VGN

Oudlaan 4

3515 GA Utrecht

Data

13 maart 9:00 tot 17:00 uur

14 maart 9:00 tot 17:00 uur

3 april 9:00 tot 13:00 uur

24 april 9:00 tot 13:00 uur

15 mei 9:00 tot 13:00 uur

5 juni 9:00 tot 13:00 uur

Literatuur

Op de eerste dag krijgt u een werkmap met de gebruikte presentaties en de opdrachten uitgereikt en een literatuurmap met relevante achtergrondartikelen.

Deelnemers

Deze Masterclass is bestemd voor portefeuillehouders kennisbeleid in de gehandicaptenzorg d.w.z. bestuurders en directeuren/managers en functionarissen als

directiesecretarissen, onderzoekscoördinatoren, kwaliteitscoördinatoren en opleidingsfunctionarissen die actief betrokken zijn bij de uitvoering van het kennisbeleid binnen hun instelling en daarbij een aansturende rol hebben.

Kosten

Deelname aan de kenniskring kost € 1.295,-

Aanmelden

U kunt zich tot uiterlijk 25 februari 2008 aanmelden via een inschrijfformulier op het ledennet van de VGN. Het is niet mogelijk om voor een deel van de masterclass in te schrijven. Aanmeldingen worden in volgorde van binnenkomst behandeld. Het maximum aantal deelnemers bedraagt 20 personen. Bij overintekening wordt een wachtlijst ingesteld. Na 25 februari 2008 ontvangt u bericht of u geplaatst bent. In dat geval wordt een factuur bijgesloten. Uw aanmelding is pas definitief na betaling van de factuur. Bij annulering tot 25 februari 2008 wordt € 50,- administratiekosten in rekening gebracht. Bij annulering na 25 februari 2008 worden de volledige kosten in rekening gebracht.

Meer informatie

Vereniging Gehandicaptenzorg Nederland

Cocky van Hesteren, secretaresse afdeling Zorgbeleid

Oudlaan 4

3515 GA Utrecht

T 030-27 39 303

E chesteren@vgn.org